

KRÍZOVÝ INTERVENČNÝ PLÁN

SMERNICA č. 3/2025

O postupe pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v škole

február 2025

SMERNICA č. 3/2025

O postupe pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v škole

Riaditeľ Súkromnej školy umeleckého priemyslu, so sídlom Gagarinova 2490/13, 955 01 Topolčany, IČO: 42 120 420 (ďalej len „SŠUP“ alebo „škola“) v súlade s cieľmi stanovenými v zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s pracovným poriadkom a školským poriadkom vydáva smernicu, ktorej účelom je stanoviť pravidlá postupu pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v škole – krízový intervenčný plán školy. Smernica je vnútorný predpis, ktorého zmyslom je bližšie a podrobnejšie charakterizovať uvedenú problematiku v nadväznosti na príslušné ustanovenia školského poriadku týkajúce sa bezpečnosti a ochrany fyzického i duševného zdravia v školskom prostredí, a to v kontexte krízového manažmentu školy, vymedzenia prístupov a metód, opatrení a postupov v rámci krízovej intervencie. Táto smernica sa vzťahuje na všetkých zamestnancov školy, žiakov, návštevníkov a osoby, ktoré vykonávajú činnosti na území školy.

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Krízová intervencia na škole je neoddeliteľnou súčasťou zabezpečenia bezpečnosti a ochrany žiakov, zamestnancov a všetkých osôb pohybujúcich sa na školských priestoroch. Jej účelom je reagovať na mimoriadne situácie, ktoré môžu ohroziť zdravie alebo život, narušiť školské prostredie alebo vyvolať stres, úzkosť či paniku medzi žiakmi a zamestnancami. Takéto situácie môžu zahŕňať násilné incidenty, teroristické hrozby, prírodné katastrofy, požiare alebo úmrtie člena školskej komunity. Cieľom krízovej intervencie je nielen minimalizovať priame riziká, ale aj obnoviť pocit bezpečia a poriadku v školskom prostredí.

1. Úlohou krízového intervenčného plánu školy je:

- zabrániť prehĺbeniu vzniknutej krízovej situácie,
- znížiť jej negatívne dosahy krízy na žiakov,
- posilniť solidaritu medzi žiakmi,
- zmenšiť dobu potrebnú na odvrátenie ďalšieho nebezpečenstva a ohrozenia a

- pomáhať budovať dôveru v školu ako bezpečnej inštitúcie.

2. Smernica upravuje základné postupy pri prevencii a pri vzniku krízovej situácie v škole, krízovej intervencii a možnostiach pomoci žiakom v prípade traumatizujúcich, mimoriadne stresujúcich a záťažových situácií a udalostí.

3. Predmetom tejto smernice nie je problematika šikanovania a kyberšikanovania, ktorá je rozpracovaná v samostatnej smernici školy.

4. Pod krízovou situáciou sa rozumie akákoľvek psychická aj fyzická traumatizujúca udalosť, ktorá prekračuje bežné zvládacie mechanizmy, je do značnej miery nepredvídateľná a nie úplne ovládateľná, ktorá ohrozuje psychický a fyzický stav žiakov a zamestnancov školy. Vyvoláva skutočné pocity tiesne a presahuje bežnú ľudskú skúsenosť.

5. Pre zlepšenie duševného zdravia zamestnancov a žiakov škola venuje systematickú pozornosť nimi zažívaných strát, podpore v rámci procesu smútenia.

Čl. 2

Príprava a prevencia

Zabezpečenie bezpečnej školy

Vypracovanie krízového plánu

- škola má vypracovaný krízový plán, ktorý definuje jasné postupy pri mimoriadnych udalostiach.
- Plán obsahuje všetky dôležité kontakty (polícia, záchranné služby, hasiči, psychológ) a stanovené postupy pre jednotlivé krízové situácie.
- Úlohy a zodpovednosti jednotlivých zamestnancov sú vopred určené (napr. evakuačný koordinátor, osoba zodpovedná za prvú pomoc, komunikačný pracovník).

Preventívne opatrenia

- Školenie zamestnancov a žiakov: Každý zamestnanec školy, ako aj žiaci, sú pravidelne školení o bezpečnostných postupoch, prevencii a správnom správaní v prípade krízy.
- Simulácie evakuácie: Pravidelné cvičenia evakuácie pomáhajú pripraviť školskú komunitu na rýchlu a efektívnu reakciu v prípade mimoriadnych udalostí.
- Bezpečnostné technológie: Monitorovanie priestorov školy prostredníctvom kamier, zabezpečenie vstupu do školy (identifikačné karty, zamykanie brán a dverí počas vyučovania), a inštalácia poplašných systémov sú nevyhnutné pre prevenciu a rýchlu reakciu.

Bezpečné prostredie

- Škola musí zabezpečiť, aby všetky priestory boli bezpečné a dobre udržiavané – kontrola elektrických zariadení, chemikálií v ateliéroch a iných priestorov školy.
- Šikana a násilie: Školská politika má jasne definovanú nulovú toleranciu k šikane, násiliu a iným formám obťažovania, a takisto spôsob nahlasovania a riešenia týchto prípadov.

Čl. 3

Postup pri krízovej intervencii

Okamžitá reakcia

- Hodnotenie situácie: Prvý krok je zhodnotiť situáciu a rozhodnúť, či je potrebné vykonať evakuáciu alebo uzavrieť školu (napr. v prípade násilného útoku alebo hrozby vonkajšieho nebezpečenstva).
- Rýchla komunikácia: Informovať vedenie školy, políciu a ďalšie záchranné zložky je prioritou. Zamestnanci musia byť pripravení poskytovať presné informácie o situácii.
- Evakuácia alebo uzamknutie školy: V prípade požiaru, úniku nebezpečných látok alebo iného bezprostredného ohrozenia by sa mala vykonať evakuácia školy. Ak ide o násilný incident v blízkosti školy, môže byť nevyhnutné uzavrieť školu (lockdown).

Prvá pomoc a psychologická podpora

- Poskytnutie prvej pomoci: Školený personál by mal byť pripravený na poskytnutie prvej pomoci zraneným. Lekárnička musí byť ľahko dostupná.
- Krízový intervenčný tím: V prípade vážneho incidentu je nevyhnutné mať k dispozícii krízový intervenčný tím, ktorý poskytne psychologickú podporu žiakom, zamestnancom a ich rodinám.

Komunikácia s rodičmi a verejnosťou

- Informovanie rodičov: Rodičia musia byť včas a transparentne informovaní o situácii. Môže to zahŕňať telefonáty, emaily alebo správy prostredníctvom školského informačného systému.
- Spolupráca s médiami: Ak je situácia verejne známa, vedenie školy by malo spolupracovať s médiami, aby poskytlo oficiálne stanovisko a zabránilo šíreniu falošných informácií.

Čl. 4

Zdroje akútnej krízovej situácie a jej obeť

1. Zdrojom akútnej krízovej situácie s dosahom na jednotlivca, triedu, školu môže byť najmä:

- a) strata rodiča, súrodenca, blízkej osoby – smrť žiaka, ktorý školu navštevoval; smrť učiteľa alebo zamestnanca, ktorý v škole pracoval; špecifickým prípadom je smrť žiaka alebo pedagogického / odborného zamestnanca v škole; nepriamo súvisiaca s prostredím školy: smrť žiaka alebo učiteľa napr. v dôsledku dlhodobej choroby, nesúvisiaca priamo s prostredím školy: smrť blízkej osoby, ktorá bola blízkou osobou žiaka alebo učiteľa;
- b) ťaživý rozvod/rozchod rodičov, starostlivosť po ňom, striedavá starostlivosť, presťahovanie a pod.,
- c) syndróm CAN (týranie, zneužívanie, zanedbávanie dieťaťa),
- d) zadržanie alebo uväznenie trestne zodpovedného žiaka, rodiča, zamestnanca školy,
- e) diagnostikovanie ťažkého ochorenia u žiaka/člena rodiny,
- f) tehotenstvo,
- g) pandémie a postcovidová kríza u žiaka v rodine,
- h) sebapoškodzovanie, pokus o samovraždu,
- i) samovražda,
- j) únos,
- k) zabitie,
- l) násilie, šikana, kyberšikana,
- m) deti vojnových utečencov na škole a i.,
- n) znásilnenie, hromadné dopravné nehody a hromadné nešťastia v školskom prostredí (školský výlet),
- o) ťažké úrazy, utopenie sa,
- p) prírodné katastrofy,
- q) požiar v budove,
- r) vojnový konflikt, ozbrojený konflikt, strelba na pôde školy, útok zbraňou,
- s) teroristický čin, anonymné oznámenie o uložení bomby,
- t) tzv. „elektronické“ násilie – žiak je konfrontovaný s krajne násilným obsahom online (napr. videozáznam brutálnej popravy, vojnových situácií či týrania na ľuďoch alebo zvieratách),
- u) technické havárie,
- v) iné extrémne náročné školské situácie a krízy, ktoré výrazne negatívne ovplyvňujú prežívanie žiaka/dotknutej osoby.

2. Krízová intervencia je bezprostrednou vnímavou reakciou školy na akútnu krízu v podobe okamžitej a krátkodobej odbornej pomoci a podpory pri zvládaní krízy (práca s emóciami a

následne stabilizácia) s cieľom zaistenia psychologického bezpečia a posilnenia zvládacích (copingových) a adaptačných mechanizmov. Môže byť poskytovaná jednotlivcovi, skupinám (školská trieda/y, rodina), na úrovni celej školy.

3. Krízová intervencia je okamžitou pomocou s cieľom redukovať ohrozenie a vytvoriť intenzívny kontakt s dotknutou osobou v rámci individuálneho prístupu.

4. Podnetom na krízovú intervenciu môže byť aj problémové správanie žiakov mimo budovu školy a v čase mimo školského vyučovania a podujatí organizovaných školou, aj keď škola po právnej stránke nenesie zodpovednosť za tieto skutky a udalosti.

5. V školskom prostredí sú možnými obeťami krízovej situácie:

- a) primárne obeť – účastníci nešťastia, priamo exponované (zasiahnuté) obeť.
- b) sekundárne obeť – rodina alebo blízki priatelia primárnej obeť.
- c) terciárne obeť – pomáhajúce profesie v škole, svedkovia udalosti, preživší, inak poškodení.

Čl. 3

Poskytnutie krízovej intervencie

1. V prípade, že vedenie školy, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci získajú informácie o aktuálnej krízovej situácii alebo udalosti, okamžite prijímajú rozhodnutie o zabezpečení potrebnej pomoci a podpory zasiahnutým osobám.

2. Prvoradým cieľom konania zamestnancov školy je záchrana života a zdravia dotknutých osôb, privolanie záchranných zložiek, poskytnutie prvej pomoci, naplnenie potreby bezpečia (fyzické i psychické – emocionálna podpora), kontakt s najbližšími, zabezpečenie informovanosti a distribúcie informácií zúčastneným osobám, získanie kontroly nad situáciou.

3. Pri riešení krízovej situácie, ktorá je sprevádzaná zranením alebo úmrtím, je ďalej potrebné postarať sa o toho, kto zranenú alebo mŕtvu osobu našiel (nezostať sám), uvoľniť priestor pre záchranné zložky a políciu, pri nešťastiach v dôsledku násilného konania zabezpečiť, aby nedošlo k ovplyvňovaniu svedkov pred príchodom polície. Je potrebné sa postarať o celý kolektív triedy, ktorej žiakovi alebo učiteľovi sa stalo nešťastie.

4. Pri náhlom útoku osoby alebo osôb, ktoré sa použitím zbrane snažia zraniť alebo usmrtiť osoby vo svojom okolí, je zo strany zamestnancov školy a žiakov školy potrebné realizovať útek do bezpečia – učitelia vyvedú žiakov a deti bezpečne z budovy a v prípade, že to nie je možné, zvolí sa vhodná forma úkrytu, kde je možné sa zamknúť, zabarikádovať a pod.

5. O rozsahu a spôsobe poskytnutia krízovej intervencie a následných podporných opatrení rozhoduje poskytovateľ krízovej intervencie a kompetentní pracovníci integrovaného záchranného systému.

6. Pri krízovej intervencii a pri preventívnych činnostiach realizovaných školou alebo zariadením poradenstva a prevencie sa nevyžuje informovaný súhlas zákonného zástupcu. Informačná povinnosť zo strany školy smerom k zákonným zástupcom o zrealizovaní krízovej intervencie alebo preventívnych aktivít zostáva zachovaná, pričom zákonný zástupca v zmysle § 144 školského zákona má právo byť informovaný o postupe školy a výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa.

Čl. 4

Poskytovatelia krízovej intervencie

1. Krízovú intervenciu môžu poskytovať:

a) Školský psychológ (pokiaľ nie je osobne zasiahnutý udalosťou) – v zmysle § 24 ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov krízovú intervenciu poskytuje školský psychológ v rámci psychologickkej intervencie a zároveň krízovú intervenciu zameranú na podporu duševného zdravia detí, žiakov a učiteľov v školách. Je žiaduce, aby tento zamestnanec mal absolvované špecializačné vzdelávanie v oblasti krízovej intervencie. Školský psychológ participuje na krízovom manažmente školy pre rôzne krízové situácie, ktoré sa môžu objaviť, aby v prípade potreby dokázal poskytnúť potrebnú pomoc a podporu pre žiakov, ktorí to budú potrebovať.

b) Odborní zamestnanci školy a členovia školského podporného tímu (napr. školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg), ak absolvovali Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky akreditované špecializačné vzdelávanie – výcvik v oblasti krízovej intervencie.

c) Zariadenie poradenstva a prevencie – centrum poradenstva a prevencie alebo špecializované centrum poradenstva a prevencie, prednostne tí jeho odborní zamestnanci, ktorí absolvovali vzdelávanie v krízovej intervencii.

d) Ďalší relevantní poskytovatelia krízovej intervencie – organizácie a inštitúcie, ktorých zoznam, základná charakteristika a kontakty sú uvedené v prílohe č. 1 tejto smernice.

2. Školský psychológ s absolvovaným výcvikom krízovej intervencie zabezpečuje v zmysle odporúčaných procesných štandardov (Štandard – realizácia krízovej intervencie – skupinová forma a individuálna forma, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, 2020) špecifickú agendu v týchto oblastiach:

a) prevencia (presadzovanie bezpečných škôl);

- b) príprava krízových plánov;
 - c) vzdelávanie pedagogických a ďalších odborných zamestnancov v škole;
 - d) realizácia krízovej intervencie spolu s príslušným zariadením poradenstva a prevencie;
 - e) poskytovanie „post“ intervencie (neskoršej);
 - f) plánovanie, posúdenie vplyvu udalosti, poradenstvo, podporné konzultácie, screening zameraný na mapovanie, kto ďalší v rámci školy potrebuje krízovú intervenciu;
 - g) realizuje vzdelávanie a osvetovú činnosť vedúcim zamestnancom, zameranú na potrebu a opodstatnenie krízovej intervencie ako účinného nástroja pre prevenciu posttraumatickej stresovej poruchy.
3. V prípade, že dôjde k úmrtiu žiaka školy zo zdravotných dôvodov alebo v prípade úrazu, školský psychológ poskytuje konzultácie učiteľom o tom, ako so žiakmi o smrti spolužiaka hovoriť, ako viesť rozhovor s pozostalými rodičmi, v prípade záujmu sprevádza učiteľov do tried, poskytuje podporu truchliacim pedagógom a v prípade potreby aj intervenciu spolužiakom zomretého žiaka.

Čl. 5

Prevencia vzniku krízových situácií

1. Prevencia v podobe budovania bezpečnej atmosféry vo vnútri školy je základom dobrej adaptácie a zvládania náročných situácií.
2. V rámci prevencie a pri prežívaní akútnej osobnej krízy pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci vo vzťahu k žiakom reflektujú a včasne identifikujú reakcie na závažný stres a citlivosť voči rizikovým prejavom. Ide najmä o nasledovné skutočnosti:
 - a) akákoľvek zmena v správaní, vyhýbavé správanie a rigidita,
 - b) vyjadrenia o pociťovaní beznádeje a osamelosti,
 - c) vyjadrenia, že nemá dôvod ďalej žiť,
 - d) výraznú zmenu stravovacích a spánkových návykov,
 - e) konzumáciu alkoholu, omamných a psychotropných látok,
 - f) nelátkové závislosti (napr. netolizmus, nomofóbia),
 - g) vyhýbanie sa sociálnym interakciám s ostatnými alebo rizikové (problémové) správanie,
 - h) prejavy hnevu,
 - i) depresia, pocity úzkosti alebo rozrušenie,
 - j) iné psychosomatické prejavy,
 - k) apatia,
 - l) prudké zmeny nálad,
 - m) vyjadrenia o samovražde ako o východisku,
 - n) zmeny vo vzdelávacích výsledkoch a v správaní,

- o) zmeny v prístupe k plneniu školských povinností,
- p) strata záujmu o aktivity, ktorým sa venovali,
- q) sebapoškodzovanie,
- r) zhoršenie sociálnych vzťahov,
- s) záškoláctvo,
- t) každé správanie, ktoré nie je typické pre dané žiaka a trvá niekoľko dní alebo dlhšie,
- u) zvýšená potreba oponovať,
- v) dramatická zmena priateľov alebo náhla zmena vzhľadu,
- w) obdiv k násiliu, prezentácia extrémistických, rasistických, antisemitských a xenofóbnych názorov na internete, kladenie si rečníckych otázok typu: „Aké by to bolo, keby som niekoho zabil?“,
- x) ďalšie prejavy, napr. rôzne sociálno-patologické javy.

3. Všetci zamestnanci školy sa v rámci prevencie usilujú o vytváranie atmosféry dôvery a psychologického bezpečia, podporujú duševné zdravie žiakov a zamestnancov školy.

4. Škola pravidelne vyhodnocuje možné zdroje rizík v súvislosti so zaistovaním bezpečia žiakov i personálu školy, a to v bežných i mimoriadnych podmienkach. Monitoruje klímu v triedach i celej škole a všíma si zabezpečenie priestoru školy, a to tak voči vniknutiu cudzích osôb, ako aj voči nežiaducemu správaniu žiakov. Starostlivé monitorovanie prejavu žiakov je dôležité aj preto, že ich psychická kríza môže byť oveľa hlbšia, ako to na prvý pohľad môže vyzeráť a žiaci často o pomoc žiadajú až vo chvíli, keď zlyhali dostupnejšie riešenia.

5. Akékoľvek konflikty v škole sa riešia cestou mediácie a nenásilnej komunikácie.

6. Triedni učitelia oboznámia všetkých žiakov školy o anonymných linkách pomoci a odborníkoch, s ktorými môžu komunikovať aj o najcitlivejších témach a ktorých pomoc môžu vyhľadať, aby sa cítili prijatí a v žili v pocite bezpečia. Žiaci sú zo strany pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov motivovaní k vyhľadaniu pomoci a podľa možností túto pomoc hľadajú spoločne.

7. Do vzdelávacích aktivít sú priebežne zaradované aktivity zvyšujúce kompetencie žiakov v oblasti konfrontácie s vážnymi životnými situáciami (poskytovanie prvej pomoci, sprostredkovanie pomoci ľuďom v problémoch, ako sa zachovať v úlohe obete alebo svedka trestného činu a pod.).

8. Riaditeľ školy v pláne profesijného rozvoja na príslušný školský rok garantuje realizáciu príležitostí vzdelávania v téme krízovej intervencie, ak takéto akreditované vzdelávania bude možné absolvovať.

9. Vedenie školy podporuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v ich zaškolení v problematike straty, problematike smútenia u dieťaťa a primeranej komunikácie v týchto oblastiach.

Čl. 6

Krízový plán

Krízový plán je vypracovaný za účelom ochrany života a zdravia žiakov, zamestnancov a návštevníkov školy v prípade mimoriadnych situácií, ako sú požiare, násilné incidenty, evakuácie, úrazy, teroristické hrozby a iné mimoriadne udalosti. Krízový plán stanovuje postupy pre rýchlu a efektívnu reakciu na tieto situácie a určuje zodpovednosti jednotlivých osôb v škole.

Ciele krízového plánu

- Ochrana života a zdravia osôb v priestoroch školy.
- Minimalizácia škôd na majetku a zariadení školy.
- Zabezpečenie rýchlej a efektívnej komunikácie počas krízy.
- Koordinácia evakuačných a bezpečnostných postupov.
- Poskytnutie psychologickej podpory po krízovej situácii.

Typy krízových situácií

- **Požiar:** Riziko ohňa v priestoroch školy alebo v jej blízkosti.
- **Násilný incident:** Ohrozenie života a zdravia žiakov alebo zamestnancov v dôsledku násilného správania.
- **Teroristická hrozba alebo bombová hrozba:** Priame ohrozenie školy alebo okolia školy.
- **Prírodné katastrofy:** Zápavy, silný vietor, búrky alebo iné prírodné udalosti.
- **Úrazy a zdravotné ohrozenia:** Zranenie alebo náhle zdravotné problémy žiaka či zamestnanca.
- **Chemické nebezpečenstvo:** Únik nebezpečných látok v ateliéroch alebo v okolí školy.
- **Pandémia alebo infekčná choroba:** Riziko rozšírenia choroby medzi žiakmi a zamestnancami.

Zodpovedné osoby a tím pre krízový manažment

Riaditeľ školy: Zodpovedná za celkovú koordináciu krízovej situácie a kontakt s externými zložkami (polícia, hasiči, záchranné služby).

Zástupca riaditeľa: Pomáha pri koordinácii a v prípade neprítomnosti riaditeľa preberá jeho úlohy.

Bezpečnostný koordinátor: Zodpovedný za kontrolu únikových trás, správne zabezpečenie priestorov a evakuačných postupov.

Školský psychológ: Poskytuje psychologickú podporu počas a po krízovej situácii.

Pracovník pre prvú pomoc: Odpovedá za poskytnutie prvej pomoci a koordináciu zdravotnej pomoci v prípade zranení.

Postupy v prípade krízových situácií

Postup pri požiari

1. Zistenie požiaru: Osoba, ktorá spozoruje požiar, musí okamžite informovať riaditeľa alebo zástupcu a aktivovať požiarne poplachové zariadenie.
2. Evakuácia: Podľa plánu evakuácie musia žiaci a zamestnanci opustiť budovu cez určené únikové cesty. Evakuácia sa musí vykonať v čo najkratšom čase a bez paniky.
3. Zrazové miesto: Po evakuácii sa všetci zhromaždia na určenom zrazovom mieste, kde triedni učitelia skontrolujú prítomnosť žiakov.
4. Kontakt s hasičmi: Riaditeľ alebo zástupca školy okamžite kontaktuje hasičov a informuje ich o situácii.

Postup pri násilnom incidente alebo teroristickej hrozbe

1. Uzavretie školy (Lockdown): V prípade násilného incidentu alebo teroristickej hrozby musia byť všetky dvere do tried a ostatných priestorov uzamknuté a žiaci sa ukryjú na bezpečnom mieste mimo výhľadu.
2. Kontakt s políciou: Riaditeľ alebo zástupca školy okamžite kontaktuje políciu a informuje ich o situácii.
3. Čakanie na pokyny polície: Všetci žiaci a zamestnanci musia zostať na mieste, kým neprídu ďalšie pokyny od polície.

Postup pri bombovej hrozbe

1. Evakuácia školy: V prípade bombovej hrozby sa škola okamžite evakuuje podľa plánu evakuácie, ale s osobitnou pozornosťou na bezpečnosť a výber únikovej trasy, ktorá nie je ohrozená.

2. Kontakt s políciou: Riaditeľ školy okamžite kontaktuje políciu a poskytne informácie o hrozbe.
3. Bezpečnostné prehliadky: Po evakuácii budú priestory školy prehľadané špeciálnymi jednotkami.

Postup pri prírodnej katastrofe

1. Informovanie: Riaditeľ informuje zamestnancov a žiakov o blížiacom sa nebezpečenstve a o prijatých opatreniach (napr. silný vietor, búrka).
2. Úkryt: V prípade nebezpečných poveternostných podmienok sa žiaci a zamestnanci presunú do najbezpečnejších vnútorných priestorov (napr. telocvičňa bez okien, suterén).
3. Čakanie na bezpečné podmienky: Všetci zostanú na bezpečnom mieste, kým sa situácia nezlepší.

Postup pri úraze alebo zdravotnom ohrození

1. Poskytnutie prvej pomoci: Zodpovedná osoba pre prvú pomoc poskytne zranenému potrebnú pomoc. Ak je to potrebné, privolá záchrannú službu.
2. Informovanie rodičov: V prípade úrazu žiaka musia byť okamžite informovaní jeho rodičia alebo zákonní zástupcovia.
3. Vyhodnotenie incidentu: Po zranení sa vykoná vyhodnotenie, aby sa zistili príčiny úrazu a prijali opatrenia na zabránenie podobným incidentom.

Evakuačný plán

Evakuačný plán je viditeľne umiestnený vo všetkých priestoroch školy (triedy, chodby, spoločné priestory).

Únikové cesty: Hlavné schodisko, zadné schodisko, núdzové východy označené zelenými značkami.

Zrazové miesto: Školský dvor alebo určená bezpečná zóna mimo budovy.

Úlohy zamestnancov počas evakuácie:

- Triedni učitelia zodpovedajú za bezpečnú evakuáciu svojej triedy.
- Bezpečnostný koordinátor kontroluje správnosť únikových trás a vyvedenie osôb.
- Všetci zamestnanci sú povinní vykonať kontrolu, aby nikto nezostal v budove.

Čl. 7

Povinnosti riaditeľa školy, vedenia školy a ďalších pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

1. Vo vzťahu k riešeniu krízovej situácie, ktorej aktérmi sú pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci, riaditeľ školy má povinnosť zabezpečiť výkon práva pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 138/2019 Z. z. Zásady realizácie práva na ochranu pred sociálno-patologickými prejavmi v správaní vedúcich pedagogických zamestnancov, vedúcich odborných zamestnancov, ďalších zamestnancov, zriaďovateľa, zákonných zástupcov, iných fyzických osôb alebo právnických osôb sú rozpracované v pracovnom poriadku školy.
2. Riaditeľ školy a zamestnanci školy sú povinní poskytovať súčinnosť orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (napr. § 93g, § 94 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov).
3. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec bezodkladne požiada príslušné centrum poradenstva a prevencie o výkon odbornej činnosti vo vzťahu k dieťaťu alebo deťom, ktoré sú žiakmi školy a ktoré sa ocitli v stave osobnej krízy alebo boli zasiahnuté tragickou udalosťou.
4. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec v prípade potreby požiada príslušné špecializované centrum poradenstva a prevencie o výkon odbornej činnosti v rozsahu poradenstva, metodickéj činnosti alebo supervíznej činnosti pre školský podporný tím, pedagogických zamestnancov alebo pre odborných zamestnancov zasiahnutých krízovou situáciou vyžadujúcou krízovú intervenciu.
5. Na úrovni školy je riaditeľ školy zodpovedný za vytvorenie krízového intervenčného tímu. Podľa závažnosti udalostí alebo okolností konkrétnej situácie poverí odborného zamestnanca školy s absolvovaným vzdelávaním v oblasti krízovej intervencie koordinovaním činnosti krízového intervenčného tímu. Ak takýto odborný zamestnanec nebude k dispozícii, o koordináciu činnosti riaditeľ školy požiada príslušné centrum poradenstva a prevencie.
6. Hlavnými úlohami krízového tímu sú:

- a) Zistiť, či sú žiaci a zamestnanci školy v bezpečí.
- b) Skontrolovať všetky bezpečnostné postupy školy.
- c) Skontrolovať prítomnosť žiakov v škole alebo na podujatí organizovanom školou.

7. Škola má k dispozícii miestnosť, v ktorej sa krízový tím môže schádzať a informovať o svojej činnosti žiakov, ktorí sa mu môžu zveriť so svojimi obavami a problémami. Informácie treba podávať opatrne a vecne s ohľadom na riziko vyvolania strachu a paniky.

8. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri vzniku krízovej (traumatizujúcej) udalosti vyžadujúcej si krízovú intervenciu kontaktuje zriaďovateľa, priebežne informuje aj radu školy a školských koordinátorov.

9. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je zodpovedný za zhromažďovanie a overovanie relevantných informácií a ich komunikáciu smerom k žiakom, rodičom, médiám a verejnosti tak, aby boli rešpektované etické zásady a princípy, práva dotknutých osôb a nebolo marené prípadné vyšetrovanie.

10. Za komunikáciu školy s médiami zodpovedá riaditeľ školy alebo ním poverený zamestnanec, ktorý ako jediný bude poskytovať médiám informácie. Komunikáciu s médiami je potrebné vopred konzultovať so zriaďovateľom školy.

11. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní chrániť žiakov pred komunikáciou s médiami s ohľadom na ich možný tlak pri hľadaní informácií, možnosť skresľovania faktov i možné komentáre na sociálnych sieťach, ktoré môžu byť veľmi zraňujúce. V tomto smere sa zohľadňuje väčšie riziko sekundárnej traumatizácie, využívajúc právo neposkytnúť rozhovor a s akcentom na skutočnosť, že žiaci môžu médiá položiť otázku len v prítomnosti dospelého zástupcu.

12. Po príchode krízového intervenčného tímu do školy (zvyčajne 36 – 48 hodín) riaditeľ školy s podporou odborných zamestnancov a členov školského podporného tímu, ak je zriadený, zabezpečuje výkon krízovej intervencie podľa potrieb a požiadaviek poskytovateľa krízovej intervencie. Po poskytnutí krízovej intervencie poverený zamestnanec školy participuje na procese zisťovania spätnej väzby od dotknutých osôb s cieľom optimalizovať procesy stanovené krízovým intervenčným plánom školy.

13. Formy krízovej intervencie v podobe každodennej práce školského podporného tímu, výkonom pracovnej činnosti školského psychológa pokračujú aj po odchode krízového tímu z triedy/školy. Všetci pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní plniť úlohy spojené s podporou žiakov podľa odporúčaní krízového intervenčného tímu.

Čl. 7

Podpora po krízovej situácii

Krízová komunikácia a psychologická podpora

- Po skončení krízy je nevyhnutné, aby škola poskytla dlhodobú psychologickú podporu žiakom a zamestnancom, ktorí boli zasiahnutí udalosťou.
- V prípade potreby by mal byť k dispozícii školský psychológ a externí odborníci, ktorí poskytnú krízovú intervenciu a poradenstvo pre osoby postihnuté traumou.

Vyhodnotenie a prevencia do budúcnosti

- Po vyriešení krízy je dôležité vykonať vyhodnotenie celej situácie. Malo by sa preskúmať, čo fungovalo dobre a kde boli nedostatky, aby sa podobným chybám v budúcnosti predišlo.
- Na základe tohto vyhodnotenia by sa mala aktualizovať krízová politika a bezpečnostné opatrenia školy.

Psychologická pomoc po krízovej situácii

Po skončení krízovej situácie musí škola zabezpečiť psychologickú pomoc pre všetkých, ktorí boli udalosťou zasiahnutí, najmä žiakov, ktorí môžu pociťovať stres, strach alebo traumy. Školský psychológ a externí odborníci budú k dispozícii pre individuálne alebo skupinové sedenia podľa potreby.

Vyhodnotenie krízovej situácie

Po vyriešení krízovej situácie sa vykoná vyhodnotenie priebehu celého zásahu. Všetci členovia krízového tímu sa stretnú a prehľadujú efektívnosť vykonaných opatrení, identifikujú silné stránky a oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť. Na základe tohto hodnotenia sa vykonávajú potrebné úpravy v krízovom pláne.

Bezpečné prostredie na škole je základným predpokladom pre kvalitné vzdelávanie. Krízová intervencia predstavuje nevyhnutný nástroj, ako v prípade núdzových situácií zabezpečiť rýchlu a efektívnu reakciu, minimalizovať riziká a ochrániť všetkých členov školskej komunity. Správna príprava, preventívne opatrenia a jasne definované postupy v krízových situáciách sú základom pre udržanie bezpečnej a pokojnej školy.

Čl. 7

Záverečné ustanovenia

1. Riaditeľ školy preukázateľne oboznámi každého pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca s touto smernicou.
2. Smernica bola prerokovaná na zasadnutí pedagogickej rady dňa 18. 02 .2025.
3. S obsahom tejto smernice triedni učitelia oboznámia aj žiakov a zákonných zástupcov žiakov.
4. Každý pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec zodpovedá za dodržiavanie pravidiel a princípov vyplývajúcich z tejto smernice. Nedodržanie povinností, zásad a pravidiel uvedených v tejto smernici bude považované za porušenie pracovnej disciplíny s možnosťou vyodenia pracovnoprávných dôsledkov.
5. Výtlačok smernice je k dispozícii v zborovni školy, zverejnená na školskom serveri a aj na webovom sídle školy.
6. Smernica nadobúda platnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle školy a účinnosť dňa 21. 02. 2025.

V Topoľčanoch dňa 20. 02. 2025

PhDr. Eva Lukáčová
riaditeľ SŠUP

Príloha č. 1

KONTAKT NA LINKY POMOCI

Anonymné linky pomoci pre deti a mládež:

OZ IPčko – internetová poradňa pre mladých, poskytuje bezplatnú anonymnú psychologickú a sociálnu pomoc denne od 7.00 do 24.00 hod. cez chat a email – <https://ipcko.sk/>

Inštitút osobnostného rozvoja (IOR) – individuálna aj skupinová krízová intervencia, kurzy skupinovej krízovej intervencie, terapia traumy detí, paliatívna starostlivosť a sprevádzanie detí a rodín po strate člena rodiny – <https://www.ior.sk/> Krízová linka pomoci – 0800 500 333, www.krizovalinkapomoci.sk

Dobrá linka – www.dobralinka.sk Linka detskej istoty – 116 111

Linka dôvery Nezábudka – 0800 800 566

Linka detskej dôvery – 0907 401 749, www.linkadeti.sk

Národná linka na pomoc deťom v ohrození – Viac ako nick – Národná linka na pomoc deťom v ohrození (gov.sk)

Linka pre hľadané a nezvestné deti (Ambert Alert) – 116 000

Chatové poradne:

www.ipecko.sk – Ipčko – internetová linka dôvery pre mladých ľudí

www.odpisemeti.sk – Linka detskej istoty pre deti a mladých ľudí (cez mail, chat či telefón)

<https://viacakonick.gov.sk/> – Národná linka na pomoc deťom v ohrození

<https://dobralinka.sk/> – Psychologická internetová poradňa pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením

ZARIADENIA PORADENSTVA A PREVENIE:

Adresáre zložiek systému výchovného poradenstva a prevencie » VÚDPaP (vudpap.sk)

Pri spracovaní tohto vnútorného predpisu boli použité tieto odporúčané zdroje:

ANYALAIOVÁ, Mária - LEDNICKÁ, Jana - KRNÁČOVÁ, Zuzana - KRIŽO, Viktor. 2021. Krízová intervencia v školskom prostredí. [online]. Bratislava : Inklucentrum - Centrum inkluzívneho vzdelávania, 2021. 13 s. ISBN 978-80-974157-5-4. [cit. 2022-11-

11]. Dostupné z: <https://inklucentrum.sk/wp-content/uploads/2022/01/Bulletin-Krizova-intervencia.pdf>

GAJDOŠOVÁ, Eva – MADRO, Marek – VALIHOROVÁ, Marta (eds.). 2020. Duševné zdravie v školách v kontexte kríz a krízovej

intervencie. Zborník príspevkov z online medzinárodnej vedeckej konferencie. Krízová intervencia v školách. [online]. Žilina : IPV

Inštitút priemyselnej výchovy, 2020. 262 s. ISBN 978-80-89902-20-0. [cit. 2022-11-11.]. Dostupné z: <https://www.konfere>

[nclakrizovaintervencia.sk/wp-content/uploads/2020/11/Zbornik_Dusevne-zdravie-v-skolach-v-kontexte-kriz-a-krizovej-intervencie.pdf](https://inklucentrum.sk/wp-content/uploads/2020/11/Zbornik_Dusevne-zdravie-v-skolach-v-kontexte-kriz-a-krizovej-intervencie.pdf)

IŠTVÁNOVÁ, Elena. Podpora duševného zdravia detí a rodín po strate. [online]. [cit. 2022-11-11]. Dostupné z:

<https://www.komposyt.sk/files/DVO%2026.pdf>

KREJČOVÁ, Lenka - MERTIN, Václav - BUČILOVÁ KADLECOVÁ, Jana. Pedagogická intervencie u žiakov ZŠ. Praha : Wolters Kluwer

ČR, a. s., 2010. 308 s. ISBN 979-80-7308-347-2.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda a kol. Krízová intervence pro praxi. 2. aktualizované a doplnené vydanie. Praha : Grada Publishing, 2011.

200 s. ISBN 80- 247-0586-9.

VODÁČKOVÁ, Daniela a kol. Krízová intervence. Praha : Portál, 2012. 544 s. ISBN 978-80-262-0212-7.

AKO ZVLÁDNUŤ EMOCIONÁLNE NÁROČNÉ SITUÁCIE A TRAGICKÉ UDALOSTI. Školský rok 2021/2022. Aplikčná pomôcka pre

podporu duševného zdravia v školách. Vydané Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Aplikčná pomôcka pre podporu duševného zdravia v školách. [online]. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej

republiky. 19 s. [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: [https://www.minedu.sk/ data/att/51a/ 20724.884f9f.pdf](https://www.minedu.sk/data/att/51a/20724.884f9f.pdf)

Aplikačná pomôcka pre podporu duševného zdravia v školách. Ako zvládnuť emocionálne náročné situácie a tragické udalosti.

[online]. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. 5 s. [cit. 2022-11-11]. Dostupné z:

[https://www.minedu.sk/ data/att/51a/ 20724.884f9f.pdf](https://www.minedu.sk/data/att/51a/20724.884f9f.pdf)

Katalóg podporných opatrení. 2. vydanie. Bratislava : NIVAM, 2024. 117 s.

Krízová intervencia (procesný štandard). Bratislava : VÚDPaP,. [online]. [cit. 2022-11-11]. Dostupné z:

<https://vudpap.sk/vudpap/krizova-intervencia/>